

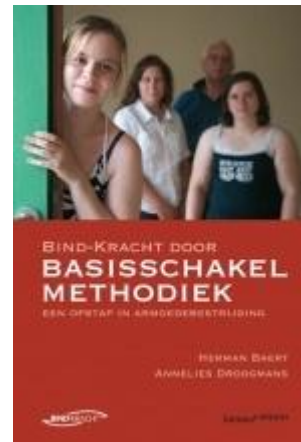
Basisschakelmethodiek, een opstap in de armoedebestrijding

Herman Baert
Annelies Droogmans
Lieve Polfliet

© Bij het geheel of gedeeltelijk gebruik van deze power point, dienen de auteursrechten op de teksten en foto's te worden gerespecteerd door steeds de auteursnamen op elke dia te behouden en door geen delen te gebruiken voor andere doeleinden of publicaties.

Herman Baert
Annelies Droogmans
Lieve Polfliet

‘Methodiek’ meer dan een woordenspel

Samenhangend geheel van:

- A. Kijk op mens en samenleving
- B. Werk en handelingsprincipes
- C. Met mogelijke toepassingsgebieden

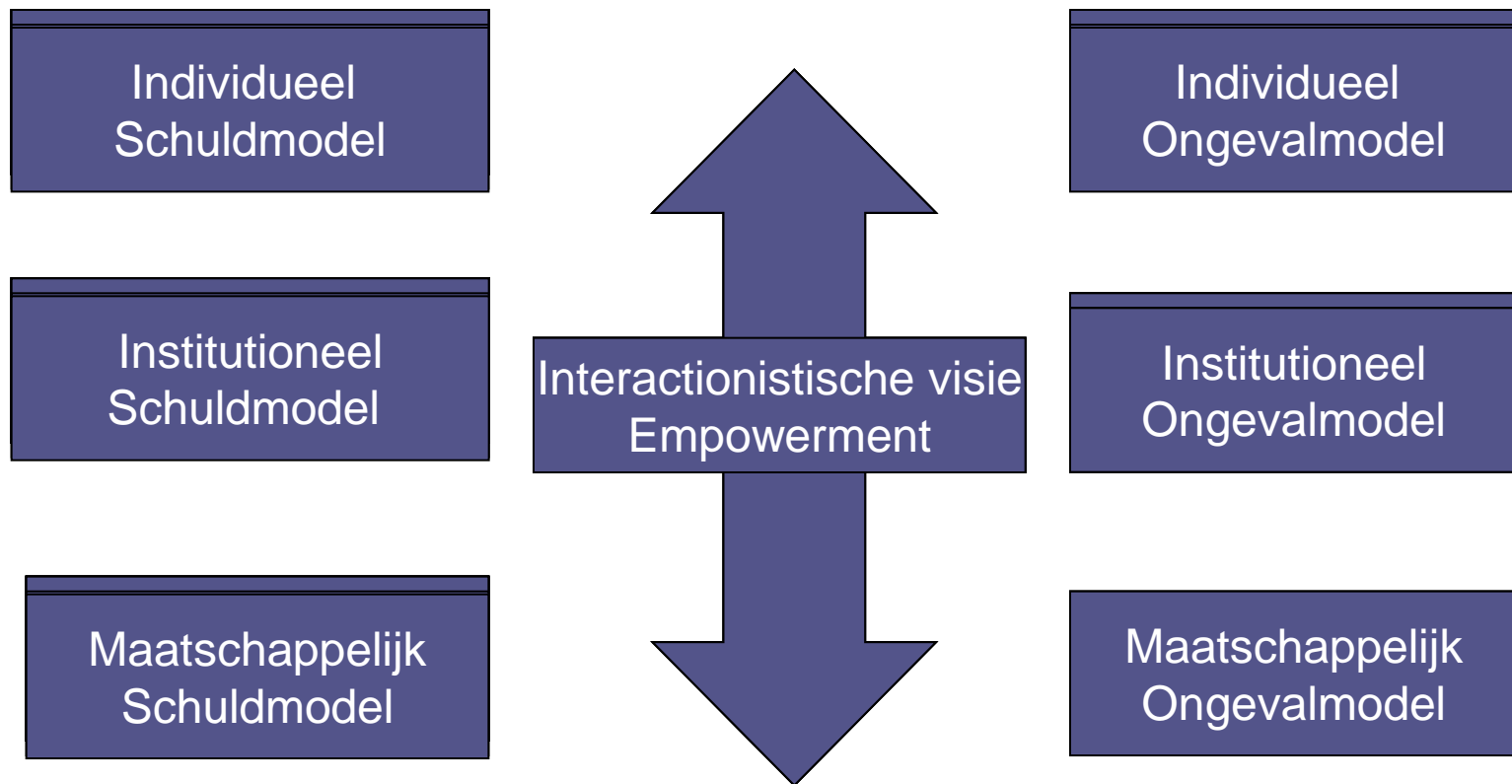
A. Kijk op mens en samenleving

1. Armoede als structureel probleem
2. Missing link in de armoedebestrijding
3. Basisschakelmethodiek als antwoord

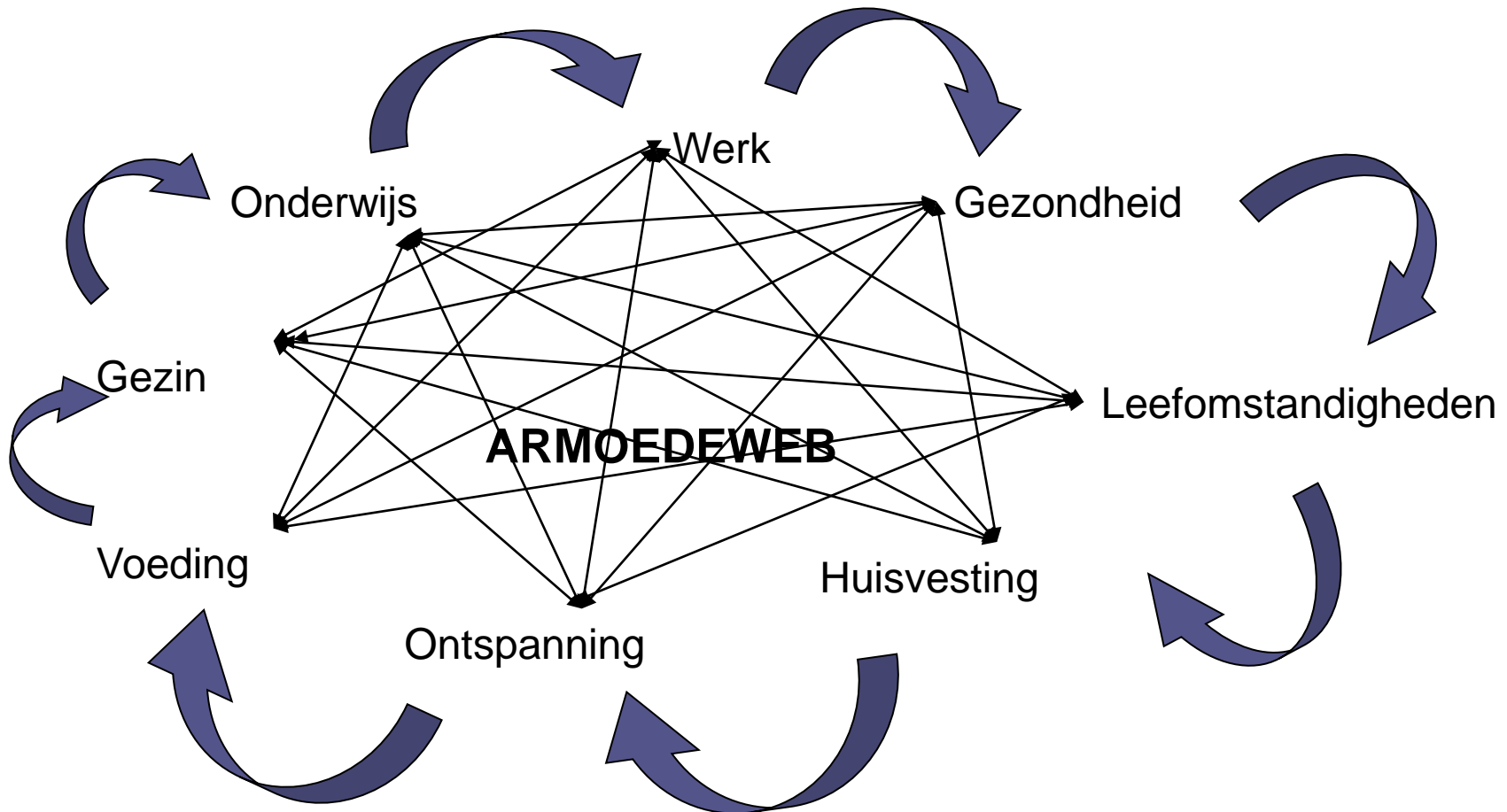
1. Armoede als structureel probleem

- Armoede: toen en nu een realiteit
www.armoedebestrijding.be
- Armoede als structureel probleem
 - Individu en maatschappij
→ Interactionistische visie
 - Buiten- en binnenkant
 - Een verhaal van klachten ... én krachten

1.1 Verklaringsmodellen

1.2 Buitenkant van armoede: verschillende problemen tegelijkertijd

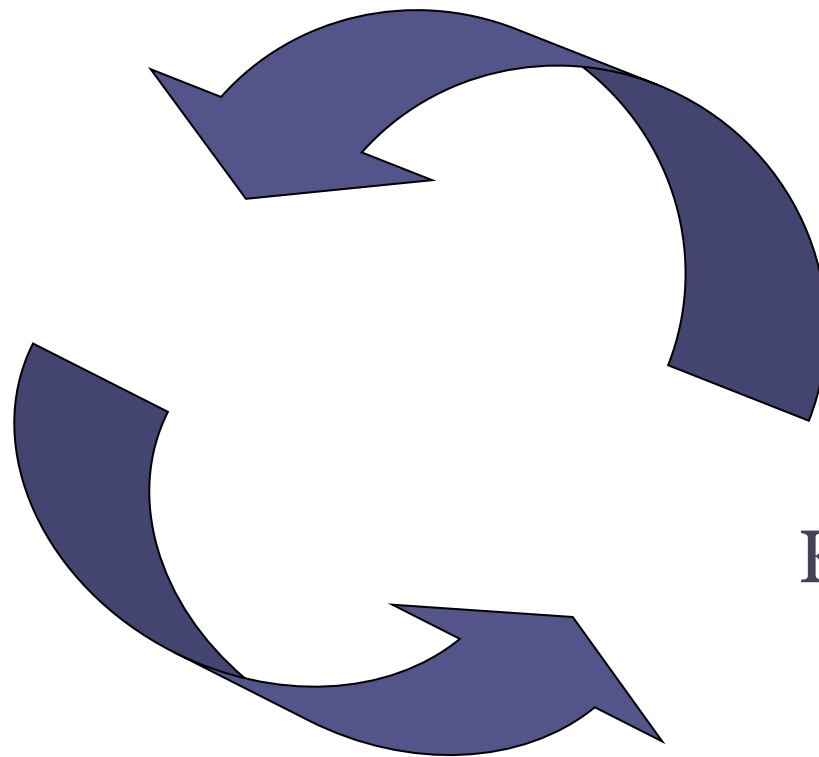

1.3 Binnenkant van armoede: verbintenisproblematiek

- Verbinding met zichzelf
 - Geen greep meer hebben op eigen levensloop
 - Verbinding kwijt met eigen toekomst
- Verbinding met anderen
- Verbinding met de maatschappij
- Verbinding met de toekomst

1.4 Een verhaal van klachten... én krachten

KRACHTEN

KLACHTEN

2. Missing link in armoedebestrijding

- Leefwereldenkloof
- Doorgedreven fragmentering en specialisering in dienst – en hulpverleningslandschap
- Uitsluitingsmechanismen in welzijnsnetwerken

3. Basisschakelmethodiek als antwoord

BASIS...

- Van vitale noden en kwetsbaarheid ...
- ... naar aanzet voor een emancipatieproces

... SCHAKEL

Verbindingen met drie bestaanskringen

BASIS...

- Aandacht voor kluwen van vitale noden en kwetsbaarheid

BASIS ...

- Vertrekken vanuit (armoede-) ervaring van doelgroep

BASIS ...

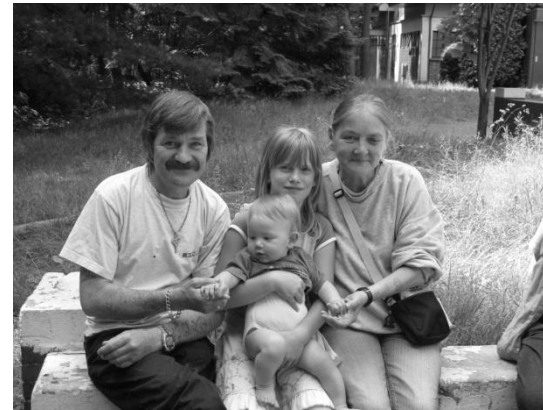
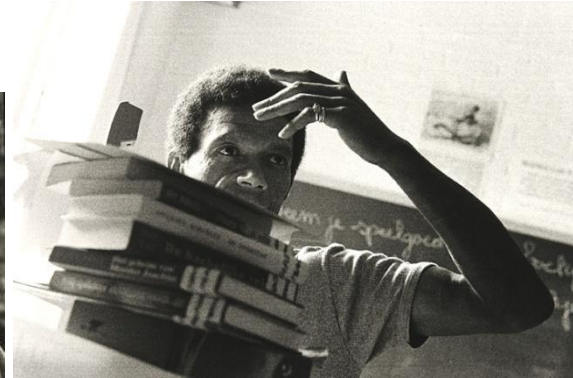
- Kleinschalige, laagdrempelige en toegankelijke basiswerking

BASIS ...

- Positieve basishouding

BASIS ...

- Aanzet voor een emancipatieproces

... SCHAKEL

Microniveau:

Verbinding met zichzelf en met anderen

... SCHAKEL

Mesoniveau:

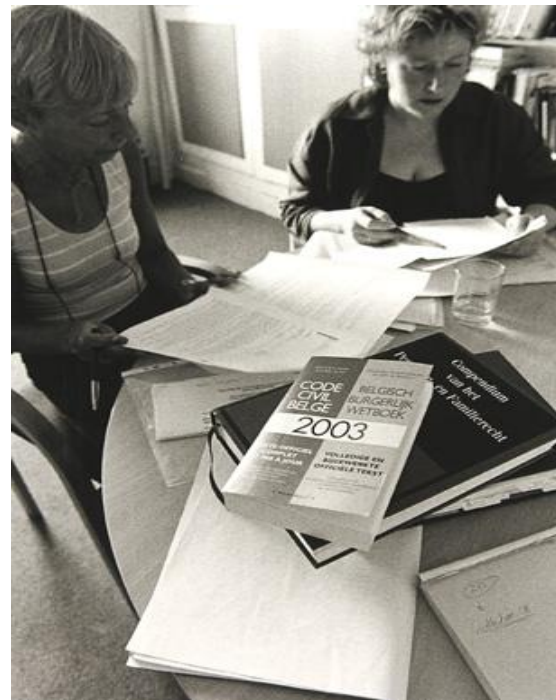
Verbinding tussen mensen en diensten en diverse sociaal-culturele netwerken

... SCHAKEL

Macroniveau:

Verbinding met het beleid van diensten en overheden en de structurele kansen voor rechten en participatie

4. Wat doet men *bijvoorbeeld* in een basisschakelwerking?

- Inloop en onthaal
- Buurtmaaltijd
- Praatgroep
- Huisbezoeken
- Bereiden van een gezonde maaltijd
- Doe-ateliers en hobby-namiddagen
- Bezoek aan een cultureel evenement
- Bundelen van persoonlijke ervaringen in actie-en beleidsdossiers
- Enz.

B. Werk- en handelingsprincipes

1. Basis... Schakel
2. Integrale methodiek
3. Vijf bouwstenen:
 - 3.1 Ontmoeting
 - 3.2 Vrije tijd
 - 3.3 Vorming
 - 3.4 Nuldelijnschulpverlening
 - 3.5 Belangenbehartiging
4. Begeleiden van sterker worden en schakelen

1. Basis... Schakel

1.1 Basis

1.2 Schakel

1.1 Basis...

- Laagdrempelig aanbod gericht op kluwen van vitale noden en behoeften
- Werking op maat van/in actieve betrokkenheid met mensen in armoede
- Fundament voor nieuwe verbindingen

1.2 ... Schakel

- Microniveau: iemand mogen zijn in verbinding met anderen
- Mesoniveau: verbinding met diensten en voorzieningen
- Macroniveau: verbinding met de maatschappij

2. Integrale methodiek

- 2.1 Multifunctioneel werken
- 2.2 Diverse levensdomeinen betrekken
- 2.3 Individueel en groepsgewijs aanpakken
- 2.4 Doelgroep- en omgevingsgerichtheid koppelen

2.1 Multifunctioneel werken

Functies 'inbouwen' en 'verweven'

- Ontmoeten
- Vrije tijd maken
- Nuldelijns hulp verlenen
- Vorming/leren
- Belangenbehartigen

2.1.1 Ontmoeting

- Gastvrije en niet-stigmatiserende ontmoetingsruimte
- Aanbod van ontmoetingsactiviteiten
- Creëren van enabling niches
 - Bonding
 - Bridging

2.1.2 'Vrije' tijd maken

- Toegankelijke vrijetijdsparticipatie
- Tijd vrij van zorgen/ontspanning
- Focus op krachten en talenten
- Drempels in 'reguliere' vrijetijdsaanbod wegwerken

2.1.3 Vorming

- Verwerven van basiskennis en –vaardigheden
 - Aanspreken en versterken van aanwezige krachten
 - Bewustwording van de eigen identiteit
-
- ➔ Expliciete vormingsactiviteiten
 - ➔ Informele leerprocessen

2.1.4 Nuldelijns hulpverlening

- Vitale noden en behoeften
- Opstap naar bestaande hulp-en dienstverlening
- Combinatie van individuele ondersteuning en krachtgericht groepswork

2.1.5 Belangenbehartiging

- Begeleiders verdedigen de belangen van de deelnemers
- Deelnemers aan het woord

2.1.6 Functieverweving

Ontmoeting	Vrije tijd	Vorming	Nuldelijns- hulpverlening	Belangen- behartiging

2.2 Diverse levensdomeinen betrekken

- Armoede = netwerk van sociale uitsluitingen
- Dus inspelen op diverse levensdomeinen: inkomen, onderwijs, cultuur en vrije tijd, wonen, gezondheid, werk, ...

2.3 Individueel en groepsgewijs aanpakken

2.4 Doelgroep- en omgevingsgerichtheid koppelen

- *Doelgroepgericht*
 - Verbinding met zichzelf, met anderen en met de samenleving
 - Als persoon sterker worden: *bindkracht* !

- *Omgevingsgericht*
 - Beïnvloeding van de voorzieningen en de maatschappelijke omgeving zodat er openingen en verbindingen ontstaan
 - Als burger sterker staan: *‘rechtenpositie’* !

3. Begeleiden van sterker worden en schakelen

- Positieve basishouding
- Veelzijdige rollen
- Competent begeleiden
- Vrijwilligers versterken het team

C. Toepassingsgebieden basisschakelmethodiek

“Alle initiatieven en organisaties die op een geïntegreerde manier een bijzondere en expliciete inspanning willen leveren voor de meest achtergestelden kunnen de methodiek met vrucht toepassen”

- “Methodiek” als manier van denken en handelen: geheel van werk- en handelingsprincipes die vertrekken van een welbepaalde kijk op mens en samenleving
- **Eén methodiek en diverse organisationele dragers**
- Mogelijke toepassingen: CAW, buurtwerk, welzijnsschakels, OCMW, Verenigingen waar Armen het Woord Nemen, Inloopcentra, ...